GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartalnie złp. 12— miesięcznie złp. 4. —Numer pojedyńczy gr. 6.

№ 65

Prenumerata na prowincji z opłatą pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 5 Marca 1828 roku we Srodę.

Wiadomości Handlowe.

AMSZTERDAM dnia 25 lutego. CUKIER. W aukcji dnia wczorajszego na 536 skrzyń gat. Hawanna, rozprzedano go w większéj części po 47⅞ do 49 Fl. O gat: rafinowane mało pytania, ale ceny nie spadły, bo właściciele zbywać niechcą. — KAWA. Ma ceny tylko nominalne, do Roterdamu przybyło znowu 7,000 balli, a na okręcie który tu z Batawji zawinął, jest kawa i korzenie. — OLEJE. Rzepakowy 45⅝ Fl, z dostawą na 1 maja 41⅞ do 42 Fl., na 1 września i października 39⅞ do 40 Fl. — — PAPIERY PUBLICZNE bez odmiany, chociaż w ogólności, więcéj ożywiony w nich obrót spostrzegać się daje. — ZBOZE bez odmiany.

Londyn dnia 19 Lutego. — W upłynionym tygodniu wywieziono ztąd, do Hamburga: 33,000 fn. Kawy, 470 cent. Cukru, 55,000 fn. Indigo, 3,200 galonów Rumu, 3,700 fn. Pieprzu, 950 cent. Saletry, 78,300 fn. Tytuniu, 23,400 fn. Bawełny; — Do Bremy: 600 cet. Cukru, 1,730 fn. Indigo, 120 cet. Saletry, 3,000 fn. Tytuniu, 20,000 fn. Bawełny; — Do Szczecina 1460 fn. Kawy, 1,800 gal. Rumu. — Z Indji wschodnich wprowadzono. 3,938 pak Cukru, i 97 pak Bawełny. — Z Indji zachodnich, 425 fas Cukru, 30 worów Kawy, 57 beczek Rumu, 808 wor. Cacao, 375 fas Melasy.

BAWEŁNA. Ma ciągle niepomyślne targi, ale bez zniżenia ceny.— CUKIER. Dziś przedano około 500 oxewtów Muskowady; gatunki pośledniejsze brunatne szły nieco niżéj, gatunki piękniejsze nieco drożéj. Gatunki rafinowane bez odmiany: Lumpen ma wielu kupujących; za Melasy płacą 24 do 24½ s, białego Rjo, przedano dziś partję po 36 do 37 s, gat: Mauritius miał dziś także szybki pokup i płacono: piękny żółty (f. gelbe) 63 do 63½ s, piękny 59 s, piękny brunatny 55 do 56 s. — KAWA bez odmiany, ale pokazuje się o nią więcéj żądania. — KONOPIE, LEN i ŁÓJ. Dwa pierwsze artykuły bez odmiany; za ostatni ciągle dobrze płacą i wiele go kupiono po 41 s, 6 do 9 d. — MIĘSIWA i OKRASY. Wołowina ma bez przerwy stałe ceny; wieprzowiny co raz mniejsze zapasy a dużo ochotników kupna, szynki są także poszukiwane. Masło ma ceny stałe, a za piękne drogo płacą. W upłynionym tygodniu dowieziono go z Irlandji 2,494, a zagranicznego 6,777 fasek. — RUM. Dziś zakupiono dla rządu 150,000 galonów (187,500 garcy). — ZBOŻE. Pszenicy mały dowóz, dla tego wszystkie gatunki dość dobrze trzymają się w cenie, zagraniczną nawet byle piękną, chciano po zupełnéj kupować cenie. Jęczmień bez żadnéj odmiany. Owies bez pokupu, a nawet niechciano go brać po cenie targu zeszłego. Groch i Fasola niemają także dobrego targu, ale bez odmiany w cenie. Zboże będące pod kluczem rządowym, bez odbytu.

Wiadomości Krajowe i Zagraniczne

KRÓLESTWO POLSKIE.— *Warszawa.* — Xiąże Leon Sapieha szambelan J. C. K. M. wrócił z Petersburga.

—Dzieło Górnickiego *Dworzanin*, o wyjściu którego donieśliśmy, nie jest objęte w wydaniu pisarzy polskich Mostowskiego, było zatém pożądane w nowym zbiorze pisarzy polskich, wychodzącym w drukarni Gałęzowskiego. Jakoż, stanowi ono pierwszy tom tego zbioru. Osoby które prenumerowały na wymieniony zbiór, w składach: Brzeziny, Ciechanowskiego, Kelichena i Szteblera, zechcą się tamże po odebranie swego exemplarza zgłosić, osoby zaś, które brały bilety z rąk przyjacioł, lub w drukarni, raczą się zgłosić do drukarni Gałęzowskiego przy ulicy Żabiéj nro 472. Osobom na prowincji mieszkającym, drukarnia donosi, iż dotychczas otworzone zostały kantory do przyjmowania prenumeraty na Zbiór Pisarzów Polskich w miastach wojewódzkich, jakoto: w Płocku u Wasilkowskiego, w Kaliszu u Borodziczowéj, w Lublinie u Dembowskiéj, w Siedlcach na pocztamcie, w Łomży tymczasowo u prof. Karwowskiego. O kantorach w Radomiu, Kielcach i innych miejscach, późniéj doniesionem będzie. Wszystkie powyższe kantory tak w stolicy jak na prowincjach, przyjmują ciągle prenumeratę po zł. 2 gr. 15 za tom, czyli złp. 7 gr 15 za trzy tomy, osobno tomy się nieprzedają. Po wyjściu wszystkich tomów Gornickiego, będzie można osobno go nabyć, ale w ówczas każdy tom będzie o złoty droższy.

Dalszy ciąg instrukcji o wyłączeniach od zaciągu wojskowego.

Powód wyłączenia wdowców.

Art:66. Przez nadanie artykułem 2 lit: *d* postanowienia z dnia $\frac{5}{17}$ października 1816, wyłączenia wdowcom mającym dzieci, prawo chciało zapewnić troskliwy dozór nad dziećmi.

Przypadki wyłączenia wdowców.

Art: 67. Wypływa więc z tego, iż wdowcy mający dzieci, chociażby w powtórne weszli związki, pozostają przy prawie wyłączenia, dopókąd dzieci z pierwszego małżeństwa żyć będą.

Art: 68. Wdowcy jednak, którym przed dojściem lat 30, dzieci pomarły, należą do spisu, chociażby z powtórnego małżeństwa mieli dzieci, którychby matka żyła.

Dowód wyłączenia wdowców

Art: 69. Wyłączenie o którém jest mowa w artykule 66, i 67, ma bydź udowodnione. *a.*) Aktem zéjścia żony wdowca. *b.*) Swiadectwem życia dzieci jego, przez władzę tego miejsca gdzie one są zamieszkałe, wydaném.

Wyłączenie cudzoziemców.

Art: 70. Udzielone art: 2 lit: e, wyłączenie cudzoziemcom i ich synom, urodzonym za granicą przed ich przybyciem do kraju, służy im na zawsze wszystkim bez wyjątku, nawet tym, którzy będąc rodem z części xięztwa warszawskiego, do Austrji, Pruss i wolnego miasta Krakowa odpadłych, w jakimkolwiek bądź czasie w królestwie polskiém osiedli.

Synowie obywateli tutejszego kraju, zrodzeni za granicą, nie są cudzoziemcami.

Art: 71. Spisowi, których rodzice mieszkają w tutejszym kraju, a których matki udawszy się za granicę, dla jakichkolwiekbądź powodów, zrodziły ich tamże, nie są wyłączeni od zaciągu: albowiem urodzenie ich za granicą, w czasie gdy rodzice byli obywatelami osiadłymi w królestwie, używającymi wszelkich prerogatyw i uległymi wszelkim obowiązkom obywatelskim, nie może wyłączać od zaciągu dzieci ich, za granicą wprawdzie zrodzonych, lecz również przypuszczonych do używania tychże prerogatyw i obowiązanych ulegać wszelkim powinnościom.

Art: 72. Rozumie się samo przez się, iż synowie zrodzeni za granicą, w czasie gdy ich rodzice tamże osiadłymi byli, i późniéj dopiero przenieśli się do tutejszego kraju, ci będąc uznani wedle art: 70 instrukcji za cudzoziemców, jeżeli urodzenie udowodnią sposobem art: 74 i 75 téjże instrukcji wskazanym, powinni bydź wyłączeni od zaciągu.

Art: 73. Postanowienie xięcia namiestnika królewskiego z dnia 18 stycznia 1822 roku wskazuje, jak mają bydź uważani, co do wyłączenia od zaciągu, właściciele różnorządowi, to jest: iż mają bydź wolni od tego obowiązku ci, ktorzy do daty ratyfikacji traktatu wiedeńskiego, mieli zamieszkanie w częściach do kraju pruskiego odpadłych, a późniéj do kraju tutejszego, przenieśli się.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

AMERYKA.— Izba reprezentantów w Mexyku uchwaliła prawo wypędzające Hiszpanów. — W Wenezueli spodziewają się w grudniu przybycia Boliwara, z powodu groźnych przysposobień, jakie czynił admirał hiszpański Laborde. (G.H.)

ANGLJA. *Posiedzenie izby niższéj dnia 15 lutego.* W dniu tym spodziewany był zapowiedziany przez pana Peel wniosek, o mianowanie kommissji finansowéj; sądzono, że minister objaśni wiele szczegółów i z tego powodu zgromadziła się nie zwyczajna liczba arbitrów. Pan Peel zaczął od uwagi, że trafem szczególnym, od roku 1786, co lat dziesięć podobna kommissja była wyznaczana. Następnie oświadczył, iż zawiedzie oczekiwanie zgromadzenia, albowiem zbyt krótko urzęduje, iżby mógł skreślić obraz skarbu angielskiego. Co do kommissji zaproponowanéj, oświadczył, iż ją doradza nie w celu złudzenia, ale dla tego, że już czas aby Anglicy położeniu swojemu w oczy zajrzeli. Kommissja finansowa, twierdził pan Peel, może uczynić i zapewne uczyni wiele dobrego; pierwszą zasadą jéj będzie dotrzymać słowa i wiary wierzycielom skarbowym. Zasady téj wymaga honor i pomyślność kraju. Zapuściwszy się w szczegóły długu narodowego, wykazał minister wydatek wynikający ztąd corocznie od 1815 r. Wydatki na r. b. zmniejszone zostały w porównaniu z rokiem upłynionym o 1,168,000 f. s.; kontrakt z bankiem zbliża się już do końca. W ustanowieniu wydatków oszczędzono ile możności. W dyplomatycznych i osadniczych wydatkach, nie podobno było uczynić znacznych oszczędności. Zaproponowana kommissja nie będzie rozpoznawała wszystkich instytutów krajowych, wszelako należy uczynić rząd odpowiedzialnym za rozciągłość każdego instytutu, chociaż niekiedy nie wypada odsłaniać wszystkich okoliczności; z niektóremi zbyt obszernemi instytutami należy postępować przezornie i w téj mierze nie odmówi rząd swoich objaśnień. Należy również sprzyjać wszelkim planom dążącym do upojedynczenia administracji. Król J. i ministrowie są za zaprowadzeniem oszczędności. Dla rozmaitych gałęzi administracji potrzebna jest jak najskuteczniejsza kontrola. Zasoby kraju są pomimo tego, tak wielkie, iż niema najmniejszéj przyczyny do sądzenia, iżby z powodu zamierzonych oszczędności, Anglja, znajdować się miała w położeniu niepomyślném. Pan Hume sądził, że kommissja jedna nie wystarczy do rozpoznania całéj administracji, owszem należy ich ustanowić dziewięć albo dziesięć, jeśli cel zamierzony dokładnie ma być osiągniony. Kommissja, która ciągle rozpoznawała urzędowała przez lat pięć, a kommissja dla wszystkich gałęzi administacji ma ukończyć zamierzone dzieło wciągu posiedzeń jednego parlamentu! Daléj zapytał pan Hume, czy dobra koronne należéć będą do rozpoznania kommissji i nie wątpił, że kilka oddzielnych kommissji, wykazać mogą kika miljonów oszczędności na spłacenie długu narodowego, lub zmniejszenie podatków, które należałoby zredukować jeszcze w roku bieżącym. — Jenerał adjutant xięcia Welingtona pan Torrens, ogłosił w ten sposób rezygnację xięcia i mianowanie lorda Hill na naczelnego wodza wojska. „Król J. raczył umieścić w sztabie wojska, jenerała lorda Hill, z rozkazem, aby się trudnił wszelkiemi sprawami wojskowemi, które dotychczas należały do naczelnego wodza. Feldmarszałek xiążę Wellington zostając w konieczności złożenia z powodu służby królewskiéj, urzędu naczelnego wodza, rad jest, że go składa w ręce jenerała, który tylekrotnie postępowaniem i przykładem swoim, przyniósł zaszczyt wojsku i tak dobrze jet obeznany z officerami i żonierzami, ich zasługą i obowiązkami.„ — Gazety angielskie, a szczególniéj Times, wzywają lud angielski, aby podawano do rządu petycje, o wyraźniejsze przelanie obowiązków i tytułu naszelnego wodza, na jego następcę. (G.H.)

FRANCJA. — Jak na poprzednich posiedzeniach, tak podobnie dnia 18 lutego, trudniła się izba deputowanych sprawdzaniem pełnomocnictw. W dniu tym podano w wątpliwość wybór pana Jankowicza, który wybrany został większością tylko jednego głosu; nadto, znajdował się między wyborcami jeden fałszywy członek, który się sam denuncjował.. Bióro było w prawdzie za przyjęciem pana Jankowicza, ale wielu znakomitych deputowanych, nawet przyjaciół jego, oświadczyło się przeciw takiemu wyborowi. Pan Jankowicz jest powszechnie poważany i lubiony, był już deputowanym i dla tego tą razą, spory o ważność jego wyboru były dosyć spokojne. Między innemi zabrał głos pan Hyde de Neuville i rzekł: ,, Wstępuję na mównicę z uczuciem nieprzyjemném. Mam dla pana Jankowicza największy szacunek i życzę wraz z wami i całą Francją, aby był naszym kolegą. Wszelako, wątpię o prawności jego wyboru. Izbie nieprzystoi unosić się podrzędnemi uczuciami; obowiązkiem jéj jest, wyrokować podług drogich dla niéj instytucyi, które mogłyby się niebezpiecznie zachwiać, gdybyśmy je zaniedbywali. Co większa, sam tron mógłby się zachwiać. Zdaje mi się, że najsprawiedliwiej będzie zawiesić wybór tym bardziéj, iż nie jestem zupełnie przekonany o jego niepewności. Wprawdzie, jeden z wyborców sam się oskarżył, że do głosowania niemiał prawa, ale tak późne oświadczenie czyni go podejrzanym. Dopiero w tenczas powiada nam, że nie płaci przepisanego podatku,. kiedy już przestąpił prawo. Nieprawny wyborca łatwo może być fałszywym denuncjantem.,, Na wniosek mówcy, zawiesiła izba wybór pana Jankowicza. — Postanowienie królewskie ustanawia wyższą radę wojenną pod przewodnictwem Delfina. Rada ta będzie rozbierała projekta do praw i urządzeń, tyczących się wojska, zanim je przełoży królowi; może również projektować zmiany w obowiązującém prawodawstwie wojskowém. (G. F.)

NIEMCY. — Dnia 16 lutego wyleciała w powietrze Drezdeńska prochownia, właśnie w tenczas kiedy wielu ludzi w niej pracowało. Niemożna się domyśleć przyczyny tego nieszczęścia, gdyż niezaniedbano niczego co tylko ostróżność nakazywała. Z szesnastu ludzi mniéj więcéj skaleczonych, połowa już umarła. — Sejm prowincji nadreńskich kosztował 22,486 talarów. — Pan Müller z Bremy, który wydał pieśni Helenów i Filhelenów na korzyść szkoły greckiéj w Bazylei otrzymał od pana Eynard dnia 17 stycznia list z podziękowaniem i radą względem sposobu wychowania młodych Greków: ,,Potrzebują oni — mówi pan Eynard — mężkiego i energicznego wychowania, tak, iżby zdatni byli do ponoszenia niewygód; ich żywność powinna być zatém prosta, ich instrukcja nie powinna zmierzać do ukształcenia w nich upodobania w sztukach pięknych.,,

NIDERLANDY.— Izba deputowanych, czyli izba druga sejmu niderlandzkiego przełożone ma następujące przedmioty: Drugą i trzecią xięgę nowego kodexu cywilnego; kodex karny; zmiany w przepisach celnych; podział kraju na rozmaite obwody sądowe; wolny przywóz i wywóz towarów na skład w Amsterdamie; ulga w podatkach dla stawiających nowe domy. — Konsul niderlandzki w Bogota zginął w pojedynku z adjutantem Boliwara. — Podług doniesień z Batawji, dochodzących do końca października r. z. wojna z powstańcami znowu się rozpoczęła. Diepo Negoro oświadczył wielkorządcy niderlandzkiemu, że gotów jest dopóty wojować dopóki niebędą przyjęte warunki przez niego podane. Wielkorządca wydał zatém stosowne rozporządzenia i odpowiedział, że termin zawieszenia broni, już upłynął. Rozchodziła się pogłoska, że Diepo Negoro po rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich został raniony. Późniéj wyznaczył on innego pełnomocnika do wznowienia układów, ale i te były bez skutku. Dnia 8 października stoczono bitwę, w któréj powstańcy 40 ludzi utracili. Wielkorządca postawił na czele każdej kolumny kilku krajowych xięży z poleceniem, aby powstańców, przekonywali, że rząd niderlandzki pragnie tylko pokoju. (G. B.)

PORTUGALJA. Kommissja wyznaczona do rozpoznania, czy ministrowie postępowali podług praw, zdała sprawę z swojéj czynności i uczyniła wniosek, o oddanie pod sąd ministra sprawiedliwości Frejre de Andrade, (G. F.)

Wiadomości Naukowe.

Do świeżo z druku wyszłego, Nru 4, tomu czwartego Sylwana, dołączony jest kalendarz leśny na rok b. obejmujący arcy-zbawienne przestrogi do zachowania lasów od uszczerbku. Ponieważ przestrogi te przydatne bydź mogą właścicielom lasów prywatnych, umieszczamy je porządkiem miesięcy, jak następują:

STYCZEŃ, — OCHRONA LASÓW. — 1) *Ochrona od naturalnych wypadków.* ......— 2) *Ochrona od zwierząt.* Szkółki nasienne i drzewne bronić od napadu zajęcy, które przy wielkim śniegu łatwo przez płoty przechodzą. — 3) *Ochrona od ludzi.* Defraudanci drzewa szczególniéj w tym miesiącu lasy odwiedzają, trzeba więc na nich baczne ciągle mieć oko. Należy mieć także dozór nad gającemi się, tudzież wyrabiającemi i wywożącemi drzewo. Pilnować, aby drzewa przy saméj ziemi ścinane były.

LUTY, — 1) *Ochroną od naturalnych wypadków,* ......— 2) *Ochrona od zwierząt.* W miesiącach gdzie w roku zeszłym prządka sosnowiec, lub inny owad podobny znajdował się, mech na około pni będący, z lasu wywieść i spalić. Z resztą tak jak w styczniu. — 3) *Ochrona od ludzi.* Czyścić ręby po wyrabianiu drzewa. Przestrzegać aby owcarze w miejsca zagajone owiec nie wpuszczali. Z resztą jak w styczniu. — Dopilnować wywozu reszty drzewa z rębów póki sanna służy.

MARZEC. — 1) *Ochrona od naturalnych wypadków* W szkółkach nasiennyeh ziemię wraz z młodemi drzewkami przez mrozy do góry wzruszoną, trzeba mocno na powrót przydeptać. Wodę z rozpuszczonego śniegu rowkami spuścić, aby młode rośliny niezamokły. — 2) *Ochrona od zwierząt.* Napędzać trzodę chlewną w miejsca, gdzie owady motylowe poprzedniego lata znajdowały się. — 3) *Ochrona od ludzi.* Baczny dozór nad

wyrabiającemi drzewo i pasterzami, tudzież nad ludźmi, którzy defraudacjów dopuszczają się.

KWIECIEN. — 1) *Ochrona od naturalnych wypadków.* Tak jak w marcu. — 2) *Ochrona od zwierząt.* Drzewa w których chrząszcze zagniezdziły się, wyciąć i zwęglić. — 3) *Ochrona od ludzi.* Defraudantów i pasterzy nie spuszczać z uwagi. Mieć baczność na ognie w lesie, lub w bliskości lasu rozpalane, tudzież na palących faj kę, i łyko z drzew obdzierających. Pilnować także ludzi do rąbania i wywożenia drzewa użytych. Rewidować znaki granic i wewnętrznego podziału lasów. Zatknąć wichami zagajniki, to jest: wycięte ręby i poręby, tudzież miejsca uprawy, nadzwyczajnéj ochrony od uszkodzenia wymagające. — Dopilnować, aby drzewo, jakie jeszcze w porębach znajduje się, w tym miesiącu z lasu koniecznie wywiezioném było. Przestrzegać psucia drzew — Rznięcia darni do pokrywania stosów węglarskich, dozwalać tylko w miejscach, sposobem nadzwyczajnym uprawianemi bydź mających.

MAJ. — 1) *Ochrona od naturalnych wypadków.* Gdzie sprowadzanie zalewów wody, i stawianie tam i grobel potrzebném jest, trzeba w tym miesiącu stosowne rozpocząć roboty. — 2) *Ochrona od zwierząt.* Mieć uwagę na owady leśne. Niedopuszczać biegania po lesie i polu szkodliwym zwierzętom domowym, to jest: świniom, psom i kotom, a to szczególnéj z powodu nastąpionego czasu lęgu ptastwa i płodzenia się zwierząt ssących. Gołębie dzikie strzelać trzeba, dla zapobieżenia szkodom, jakie one na posiewach leśnych zrządzają. — 3) *Ochrona od ludzi.* Czuwać z pilnością nad defraudantami, pasterzami, palącemi ognie, i robotnikami leśnemi; szczególnéj pilnować, aby paszenie bydła i owiec, tylko w miejscach niezagajonych miało miejsce; konie zaś i kozy, aby wcale do lasu na paszę puszczanemi nie były.— Niedopuszczać psucia drzew wszelkiego rodzaju; niedozwalać rozniecania ogniów w lasach, lub pilnować przy najmniéj ostróżności w téj mierze i zupełnego onych wygaszania.

CZERWIEC. — 1) *Ochrona od naturalnych wypadków.* Jeżeli susze panują, plantacje świeżo uskutecznione, starannie polewać trzeba. — 2) *Ochrona od zwierząt.* Zwracać z troskliwością uwagę na szkodliwe owady leśne, i za dostrzeżeniem, mnożeniu się onych wcześnie zapobiegać. — 3) *Ochrona od ludzi.* Pilnować starannie węglarzy, pasterzy, niemniéj ludzi: bursztyn mrówki i zioła zbierających, liście ściągających, trawę koszących i wszelkiego rodzaju defraudantów. Naprawy dróg i mostów w lesie przedsiębrać. — Pilnować aby młode brzozy do majenia na zielone świątki ścinane nie były. Dopilnować uprzątnienia drzewa, jakie jeszcze w lesie pozostać mogło. — Przestrzegać psucia drzew.— Pilnie nad tém czuwać, aby bydło nie częściowo, lecz gromadnie paszone było i miejsce pastwiska często zmieniało.

LIPIEC. — 1) *Ochrona od naturalnych wypadków.* Tak jak w czerwcu. — 2) *Ochrona od zwierząt.* Tak jak w czerwcu. — 3) *Ochrona od ludzi.* Pilnować robotników leśnych, tak jak w czerwcu. Naprawiać drogi i mosty, zbierania żywicy w czasie upałów poprzestać należy. Mieć baczność na psujących drzewa do rozmaitych drobnych użytków. Dozór nad paszącemi bydło, tak jak w miesiącu maju i czerwcu. — Przestrzegać szczególniéj ostróżnego postępowania z ogniem.

SIERPIEN. — 1) *Ochrona od naturalnych wypadków.* Tak jak w miesiącu lipcu. Budowy wodne z wielką troskliwością uskuteczniać trzeba. — *Ochrona od zwierząt.* Podobnie jak w czerwcu. — *Ochrona od ludzi.* Dozór nad robotnikami leśnemi, podobnie jak w czerwcu, tudzież nad pastwiskami. Przestrzeganie psucia drzew. Pilnować ostrożności z ogniem.

WRZESIEN. — 1) *Ochrona od naturalnych wypadków* ...... — 2) *Ochroną od zwierząt.* — Napędzać trzodę chlewną w miejsca od owadu motylowego napadnięte. Drzewa z zagnieżdzonemi chrząszczami palić. — 3) *Ochrona od ludzi.* — Bydło i owce, nie mogą bydź już paszone, w miejscach na żer dla trzody chlewnéj przeznaczonych. Dozór nad defraudantami i robotnikami leśnemi. — Przestrzegać psucia młodéj brzeziny i innych drzew gatunków na święta żydowskie. Niedozwolić w ogólności zgrzebywania liścia w lasach, w razie zaś potrzeby zezwolenia, przestrzegać pilnie, aby to tylko w tym miesiącu w miéjscach uprawie nieszkodliwych odbywało się, i żeby ziemia niezupełnie z liści obnażona była. — Wyrywania wrzosu dozwolić również tylko w miejscach, gdzie to bez szkody dla gospodarstwa leśnego dziać się może.

PAZDZIERNIK. — 1) *Ochroną od naturalnych wypadków.* — W szkółkach okrywać suchym liściem korzenie młodych drzewek, dla zabezpieczenia ich od mrozu. 2) *Ochrona od zwierząt.* — Tak jak we wrześniu. — 3) *Ochrona od ludzi.* — Podobnie jak we wrześniu. Dozór nad sążniarzami i innemi robotnikami leśnemi, szczególniéj przy trzebieżach i wycinaniach. Zwracać uwagę na wywóz drzewa, kradzież leśną i trzodę na wypas wypuszczoną. Rewidować granice i przestrzegać przestąpienia onych lub nadwerężenia znaków granicznych. — Przestrzegać psucia drzew przez wyrąbywanie łuczywa z pni stojących.

LISTOPAD. — 1) *Ochrona od naturalnych wypadków.* ...... — 2) *Ochrona od zwierząt.* Ogrodzić trzeba szkółki drzewne i nasienne dla zabezpieczenia onych od zajęcy. Wytępiać owady tak jak we wrześniu. — 3) *Ochrona od ludzi.* Takież same, jak w październiku czynności. —

GRUDZIEN. — 1) *Ochrona od naturalnych wypadków.* ...... — 2) *Ochrona od zwierząt.* ...... — 3) *Ochrona od ludzi.* Wszystkie czynności tak jak na miesiąc styczeń są przepisane. — Na defraudacje, czynną trzeba mieć baczność.

Widowiska w Stolicy.

Menażerja zwierząt P. Lehmann na Nalewkach w tyle ogrodu Krasińskich.

Na krakowkiém przedmieściu pod Nrem 411 gabinet fizyczny, optyczny i mechaniczny P. Michault.

Do dzisiejszéj gazety załączony jest Nr 25 dziennika obwieszczeń.

(W drukarni przy ulicy Nowomiejskiéj pod Nrem 163.)